

*Пізнання реального світу починається з
дослідів і закінчується ними .*

А.Ейнштейн

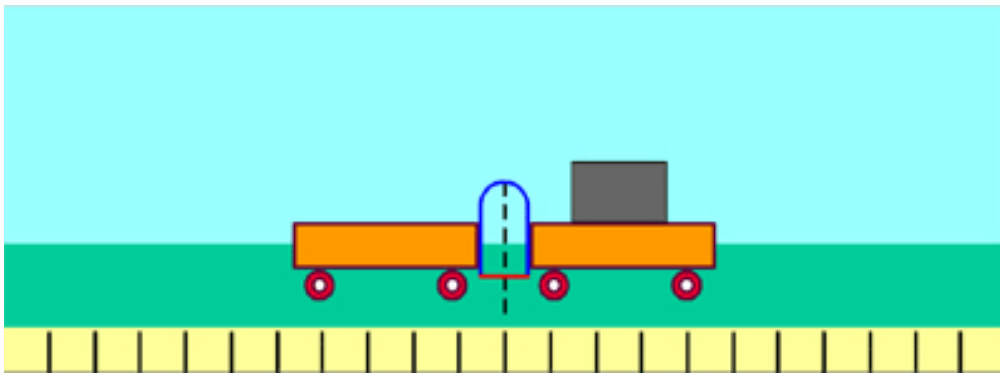
Взаємодія тіл. Сила

Урок з фізики у 7 класі.

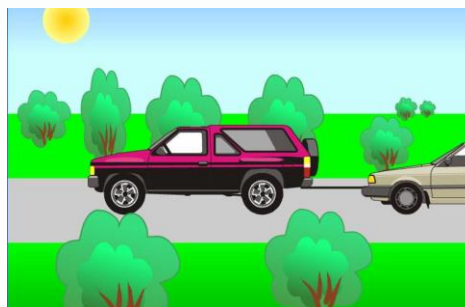
Вплив одного тіла на інше не є одностороннім – **тіла взаємодіють**.

Взаємодія тіл приводить до того, що тіло, якщо воно рухалось, змінює свою швидкість, якщо ж воно закріплене, то змінює свою форму (деформується), якщо перебувало в спокої, то набирає швидкості.

Якщо тіло взаємодіє з іншим тілом, то говорять, що на кожне з цих тіл **діє сила**.
Сили виникають парами.

Взаємодія тіл

Види взаємодій

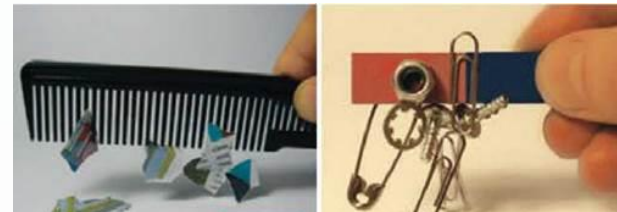

Гравітаційні взаємодії.

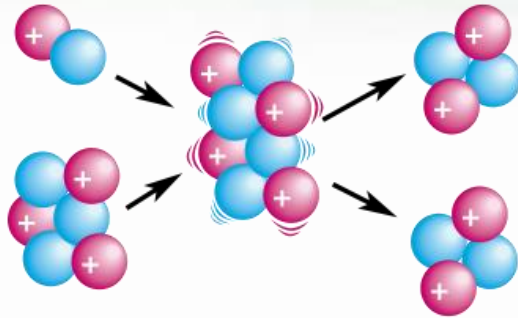
Ці взаємодії залежать від мас взаємодіючих тіл та відстаней між ними.

Електричні та магнітні взаємодії.

Вони залежать від зарядів, сил струмів і відстаней між ними.

Види взаємодій

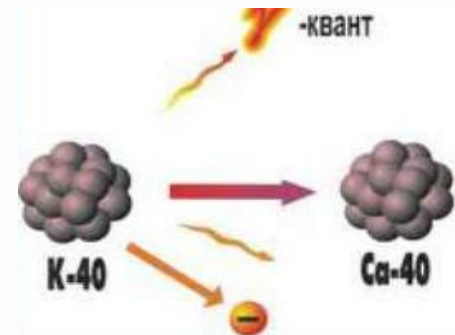

Ядерні взаємодії.

Вони існують між частинками в ядрах атомів.

Слабкі взаємодії.

Вони існують при перетворенні найменших частинок матерії.

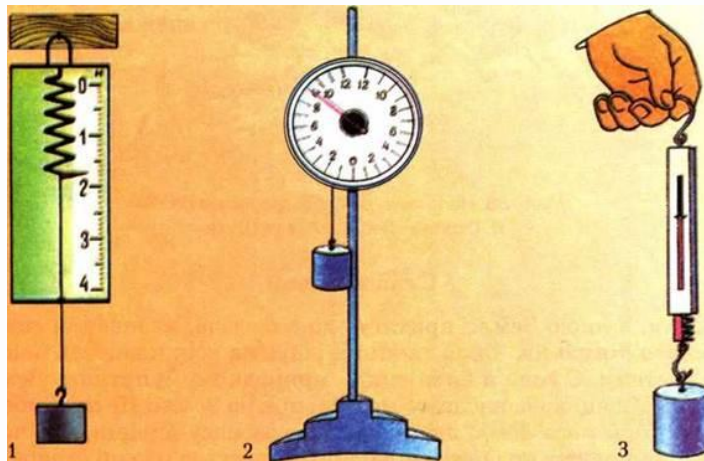
Сила – це кількісна міра взаємодії тіл і є причиною зміни швидкості тіл або їх частин.

Силу позначають – ***F***

За одиницю сили взято силу, яка за 1 с змінює швидкість тіла масою 1 кг на $1 \frac{м}{с}$.

За одиницю сили приймають **1 Н** (Ньютон)

Прилад для вимірювання сили – **динамометр**.

1. Динамометр шкільний лабораторний.
2. Динамометр шкільний демонстраційний.
3. Динамометр побутовий.

Ісаак Ньютон (1643 – 1727 р.)

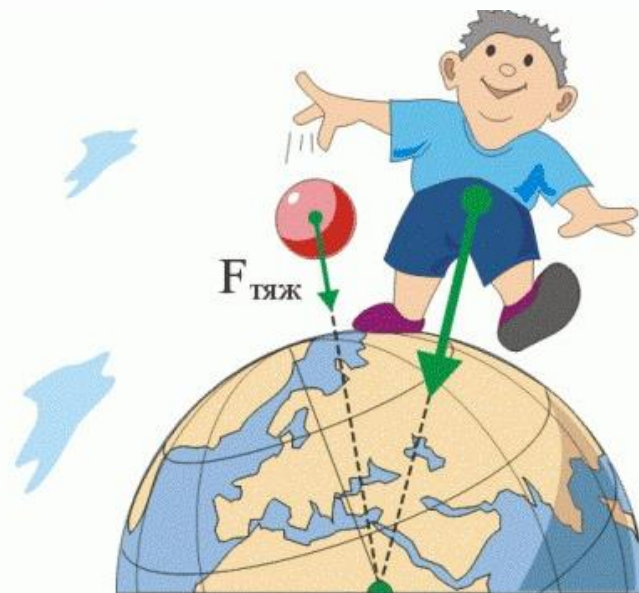
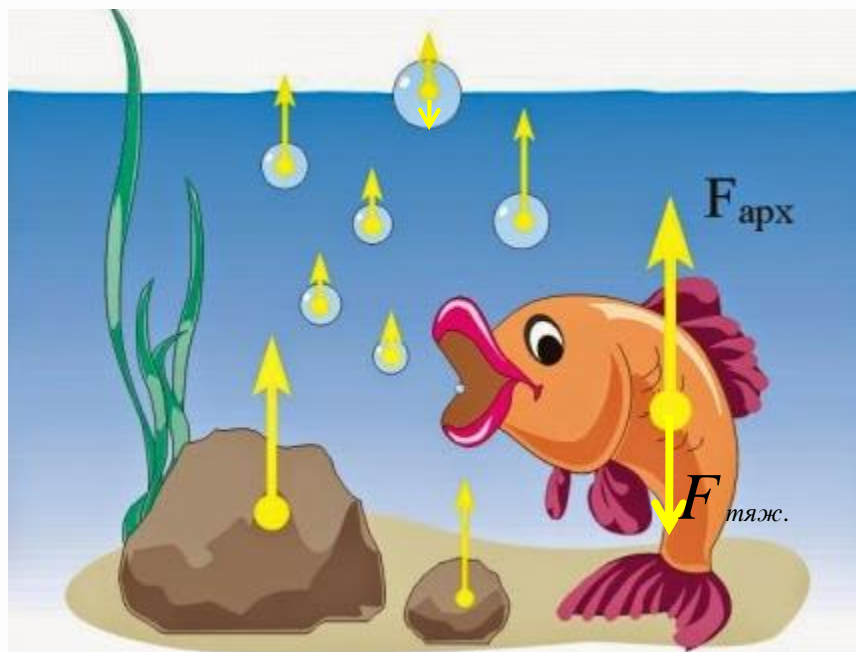
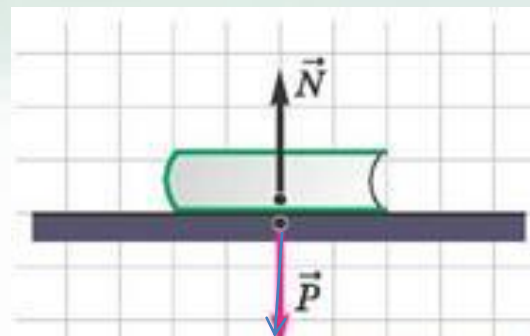

Ісаак Ньютон – видатний англійський вчений, який зробив великий внесок у розвиток математики, астрономії, фізики та механіки.

Серед головних досягнень вченого можна назвати відкриття трьох законів механіки й закону всесвітнього тяжіння. Крім того, він пояснив обертання планет навколо Сонця, створив телескоп-рефлектор. Відкриття І.Ньютона пояснили багато явищ природи, які до того були нерозгаданими. Вони дали поштовх величезній кількості відкриттів.

Кожна сила характеризується:

- 1) значенням;
- 2) напрямком дії (вектором);
- 3) точкою прикладання.

Щоб зобразити діючу силу потрібно:

- 1) вибрати точку прикладання сили;
- 2) провести пряму в напрямку дії сили;
- 3) вибрати одиничний відрізок;
- 4) відкласти числове значення сили;
- 5) зобразити силу стрілкою.

Завдання.

Зобразити сили, які прикладають хлопці, якщо перший діє із силою 50 Н, а другий із силою 70 Н.

10 Н

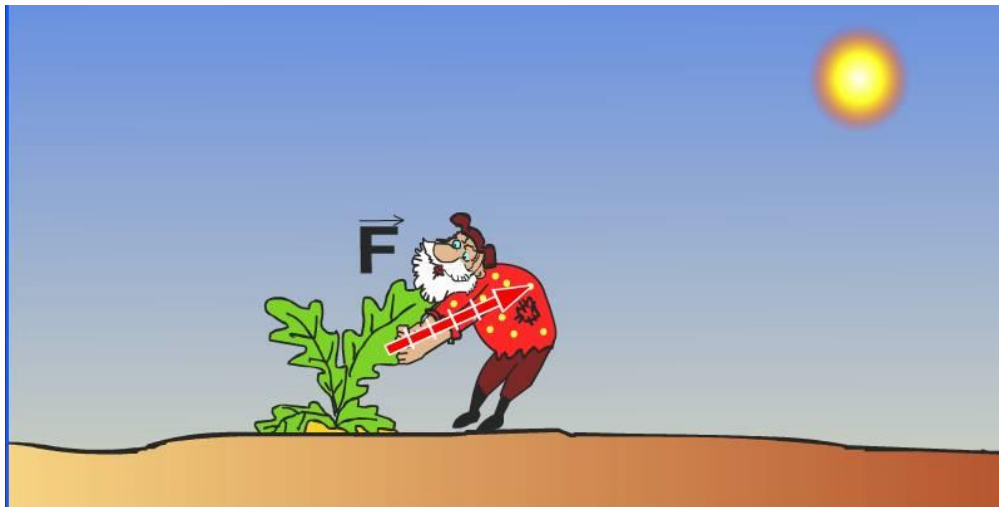
$$F_1 = 50 \text{ Н}$$

$$F_2 = 70 \text{ Н}$$

Завдання.

Визначте, яку силу прикладає дідусь, щоб вирвати ріпку, якщо одиничний відрізок на лінії дії сили становить 12 Н.

Завдання.

Задача 1. Який з візків швидше пройде відстань АВ? Відповідь обґрунтуйте.

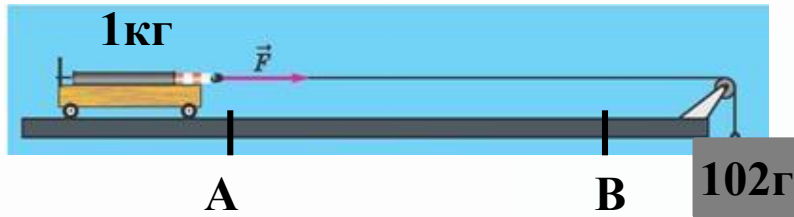

Рис.1

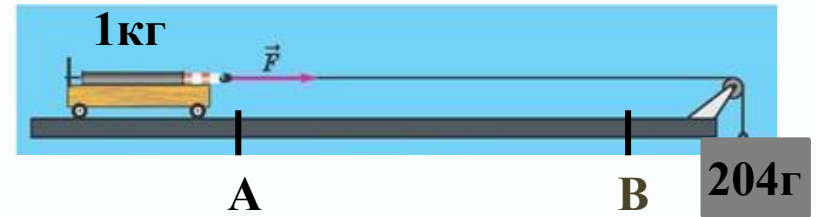
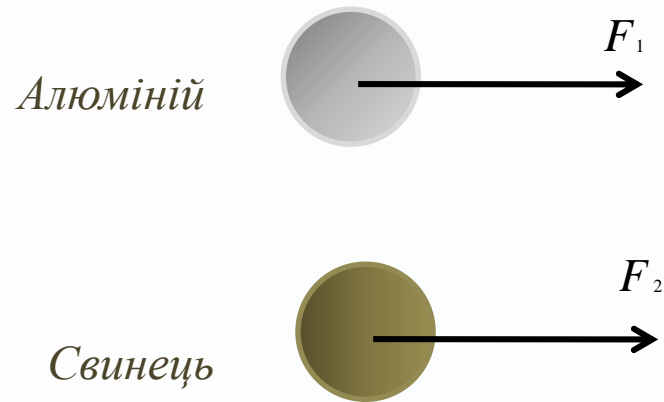
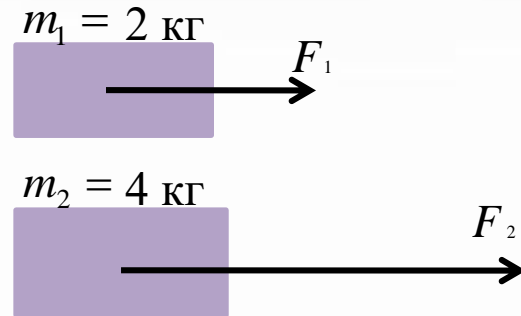

Рис.2

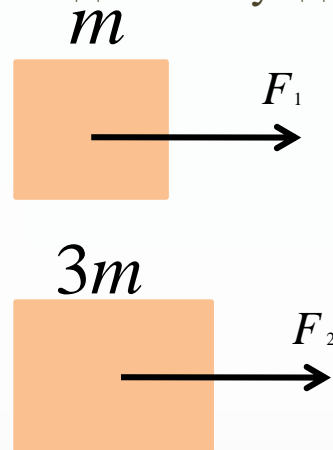
Задача 2. На свинцеву і алюмінієву кулі однакового об'єму подіяли однакові сили F_1 і F_2 . Чи однаково змінять свою швидкість кулі, якщо час дії обох сил однаковий?

Задача 3. До двох тіл приклали сили F_1 і F_2 протягом однакового часу. Яке з них більше змінить свою швидкість під дією сил?

Задача 4. Маса першого тіла в 3 рази менша маси другого. На тіла подіяли одноковими силами протягом однієї секунди. Як зміняться швидкості тіл?

Задача 5. Зобразіть графічно дві сили 45Н і 15Н, що прикладені до однієї точки тіла і діють під кутом 90° одна до одної.

Задача 6. Зобразіть графічно силу 5Н, яка діє на тіло в точці горизонтально справа наліво, і силу 6Н, яка діє в протилежному напрямі. (масштаб: 0,5 см – 1Н). В якому напрямі буде рухатися тіло? Чому дорівнює значення сили, що спричиняє даний рух?

Домашнє завдання

Опрацювати § 25.